

Bibliotekarernes og socialisternes hetzpropaganda om, at bibliotekslånebetaling vil føre til forummelse af de fattige, er lige så tåbelig som en påstand om, at den danske befolkning skulle være underernæret, fordi man selv skal betale for sin mad. Hvis det offentlige med djævlens vold og magt absolut vil bruge et par milliarder eller mere på at billiggøre et bestemt forbrug, var det mere nærliggende end at billiggøre romanlæsning, om man nedsatte olieafgift o.lign., så folk kunne få råd til at opvarme deres boliger, køre til arbejdspladsen og ud i naturen om søndagen osv. Ret beset kører gratis-biblioteksprincippet ikke på nogen rationel samlet overvejelse af behov og muligheder i 1980ernes Danmark, men er blot udslag af en usammenhængende udvikling, hvor historiens lykkeshjul altså tilfældigvis er kommet ud med gevinst til biblioteksrådet. Sådanne vilkårligheder burde ikke tyrannisere folketingsflertallet.

Det er den herskende finkulturelle elites særinteresser, som hyppes, når det påstås, at det skulle være asocialt med den »sorte« bibliotekstikrone. Intet i denne verden er nemlig gratis.

Spørgsmålet er kun, hvad der skal betales af forbrugerne direkte, og hvad via skattebilletten over de offentlige kasser. Her er det langt vigtigere, at det offentlige sørger for sygehuse uden ventelister, anstændig folkepension og kundskabsgivende skoler, end at der stilles folkebiblioteksservice til rådighed. Såvel økonomisk for samfundet som menneskeligt for den enkelte er det sundt, at forbrugeren selv af egne penge betaler direkte, hvad hans eller hendes forbrug koster. Dertil kommer, at det er stødende, at den del af befolkningen, som ikke er interesseret i at benytte bibliotekerne, men har andre fritidsbehov, ikke blot selv skal betale for deres egne interesser – der af samfundet må bedømmes til at være lige så lødige som at låne biblioteksbøger – men også for, at biblioteksbenytterne kan pleje deres fritidsinteresser. Hvad der er frihed for bibliotekslåneren, er tvang for den, som skal aflevere skattens broderdel af sin surt indtjente arbejds løn. I denne forbindelse må ikke overses, at blandt de voksne biblioteksbenyttede er der slagside i retning af kystbanesocialister og andre velbeslædede, som statsforkælelse har bragt på samfundets solside. Dette fremgår bl.a. af kulturministerens udtalelse i bilag 2 til nærværende lovforslag (»Erfaringsmæssigt stiger biblioteksbenyttelsen med uddannelsesniveaue og dermed med social status«). For at de rige og højtuddannede kan låne bøger »gratis«, skatteplyndres småkårsfolk på land og i by. Ikke blot er dette markant regnet i absolutte tal, men den igangværende

udvikling forøger forskelsbehandlingen med en foruroligende fart, jfr. nærmere Budgetredogørelse 1980, side 107–109. Biblioteks-gratis-princippet er ret besat at tage fra de fattige for at give til de rige.

En af de væsentlige forklaringer på udviklingen er, at bibliotekarstanden slås for sine egne egoistiske interesser og kan gøre det med styrke, fordi de af de samme skatteydere, som de er med til at ud-suge, har fået en betalt uddannelse til at blive vel-formulerede og centralt placerede i samfundsdebatten.

Der er intet anstødeligt i, at man skal betale omkring en halv pakke cigaretters pris eller mere for adgangsbilletten til den verden af indtryk, som åbner sig med en god bog, der kan læses igen og igen med nye oplevelser og opdagelser hver gang. Hvor stort befolkningens virkelige biblioteksbehov er, kan alene måles, hvis lånerne skal betale den fulde biblioteks-kostpris som gebyr for hjemlåne-ne. De 86.568.000 bøger samt 6.915.000 plader og bånd, som folkebibliotekerne udlånte i 1981, angiver derfor blot et maksimum for behovet. Det samme gælder socialforskningsinstituttets og andres biblioteks-undersøgelser.

Hvor meget mindre det virkelige behov er, siger materialet intet om. Dertil kommer, at den nuværende bevidstløse skattepengebetaling kvæler initiativer og idérigdom med hensyn til at finde nye veje for at dække bogbehovet bedst muligt med mindst muligt forbrug af samfundets ressourcer. Ingen nye forsøg og eksperimenter kan få et ben til jorden, når de skal konkurrere med den veletablerede gratis-biblioteks-kolos.

Indtil videre bliver minimums-tikronen nok det almindelige gebyr, men som indiceret af regnestykket i slutningen til nærværende lovforslags almindelige bemærkninger skal man nok væsentligt højere op, når balance skal skabes. Med andre ord: Tikronen er sat i underkanten af underkanten.

Påberåbelse af sociale hensyn er en uting i forhold til lovgivning uden for socialministeriets regie. Skal der være sammenhæng i vor lovgivning, bør alle socialt prægede overvejelser samles her. Mener sociallovgiveren så, at der inden for de midler, der står til rådighed for sociallovgivning, er grund til, at de sociale klienter skal låne bøger, må der af socialmilliarderne afsættes rådighedsbeløbet til fordeling mellem de sociale klienter, og så bliver det dem og udelukkende dem, der får gavn heraf i stedet for som nu at kaste skatteyderressourcerne i grams til såvel dem, der ikke har behov for socialhjælp som til andre.

Uanset det principrigtige standpunkt foreslår § 8, stk. 1, sidste led, at biblioteket kan undlade ge-